

Перевірка адаптації дітей молодшого дошкільного віку до умов закладу дошкільної освіти засобами ігрових технологій

Сніжана Малюк

*здобувачка освітньої програми «Управління закладом освіти»,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: MaliukSO@krok.edu.ua*

Ганна Пазєєва

*к. е. н., доцент,
заступник завідувача кафедри управлінських технологій,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: PazeevaA@krok.edu.ua,
ORCID: 0000-0002-6557-6890*

Актуальність дослідження: дана тема є актуальною, адже засоби ігрових технологій є провідною частиною для адаптації дітей до закладу дошкільної освіти.

Предметом дослідження: є процес ігрових технологій як засіб адаптації дітей молодшого дошкільного віку до закладу дошкільної освіти.

Метою дослідження: є аналіз і оптимізація застосування ігрових технологій як засобу адаптації дітей молодшого дошкільного віку в дитячому садочку та їх ефективність в умовах діяльності закладу дошкільної освіти.

Для досягнення мети визначено такі основні завдання:

- здійснити теоретичний аналіз психолого-педагогічної літератури з проблеми адаптації дітей молодшого дошкільного віку до ЗДО;
- дослідити особливості адаптації дітей дошкільного віку до умов закладу дошкільної освіти;
- охарактеризувати роль ігрових технологій у адаптації дітей молодшого дошкільного віку до умов ЗДО;
- визначити ефективність використання ігрових технологій як засобу розвитку адаптації дітей молодшого дошкільного віку до умов ЗДО.

Методологія дослідження: є аналіз та систематизація наукових та нормативних джерел з питань позашкільної освіти; емпіричні: спостереження, бесіда, опитування, анкетування; методи обробки та аналізу результатів дослідження.

Однією з базових цінностей Базового компоненту дошкільної освіти в Україні, є підтримка і зміцнення всіх компонентів здоров'я кожної дитини: фізичного, нервово-психічного і соціально-психологічного. В цьому ж контексті одним із пріоритетних завдань дошкільної освіти є успішна адаптація дітей до умов закладу дошкільної освіти, як першого соціального інституту.

Адаптація має велике значення у формуванні особистості. Процес переходу з одного ступеня особистісного зростання і розвитку на інший долається кожною дитиною по-різному. Під адаптацією мається на увазі процес входження особистості в нову для неї самої сферу і пристосування до існуючих вимог. Адаптація вважається динамічним процесом, який призводить або до позитивних

результатів, або до негативних (стрес, напруга).

Л. Виготський вважав, що основним засобом, що дозволяє дітям оволодівати все більш складними соціальними та когнітивними вміннями є гра. Вона набуває для дитини самостійного значення і самостійної логіки розвитку, в процесі якої вона творить свій власний уявний світ. В період адаптації до нових умов гра стає ефективним засобом входження дитини в нову соціальну реальність. Основне завдання використання ігрових технологій на цьому етапі - налагодження контакту та емоційного спілкування між дитиною і дорослим. Спільні ігри повинні дати можливість «прожити» дитині в грі хвилюючі її ситуації при повній увазі і співпереживанні дорослого. Вони повинні сприяти створенню емоційно сприятливої атмосфери в групі, зняттю емоційної і м'язової напруги, зниженню тривожності, агресії, формуванню довіри до вихователя, почуття впевненості в оточуючих, допомозі дитини в освоєнні нового середовища [1, с. 93].

До ігор, що проводяться в період адаптації дитини молодшого дошкільного віку до умов закладу дошкільної освіти, висувуються наступні вимоги: ігри повинні бути фронтальними, щоб одночасну увагу вихователя відчували всі діти; гра повинна бути короткотривалою - краще грати з дітьми по кілька разів на день; в іграх повинні використовуватися копії реальних предметів, а не їх замітники; всім дітям пропонуються однакові предмети; ініціатором гри виступає дорослий [2, с. 80].

Всі ігри мають бути спрямовані на формування емоційних контактів «дитина - дорослий» і «дитина - дитина». Діти дуже допитливі, і незважаючи на свій страх, вони охоче йдуть на зближення. Ігри, які використовуються в період адаптації та спрямовані на формування довірливого емоційного спілкування, вимагають дотримання низки умов їх використання: дорослий проявляє велику зацікавленість у грі (варто активно взаємодіяти з дитиною, щоб захопити її грою); всі ігрові дії супроводжуються коментарями (варто використовувати вірші, пісеньки, потішки, які спонукають дітей повторювати за вихователем); під час гри необхідно створити комфортну, теплу атмосферу (граючи з дітьми, необхідно піклуватися про їх емоційний стан); потрібно уважно стежити за ходом гри, контролюючи її початок, продовження і кінець [3, с.20].

При проведенні ігор необхідно дотримуватися певних правил в їх організації: добровільна участь дитини в грі, дорослий повинен стати безпосереднім учасником гри, багаторазове повторення гри; створення можливостей для прояву дитиною себе (але в межах правил гри).

Підводячи підсумки можна сказати, що застосування в роботі ігрових технологій підвищує результативність адаптаційного процесу, знижує ризик дезадаптації, підвищує захисні сили організму дітей. Період адаптації до умов ЗДО в більшості випадків протікає досить комфортно, без психічних порушень у стані дитини. Показниками цього є: хороший апетит, спокійний сон, охоче спілкування з іншими дітьми, адекватна реакція на будь-яку пропозицію вихователя, включення в спільну з педагогом діяльність, комфортний емоційний стан.

Так нами були зазначені певні недоліки, що потребують дослідження, а саме: відсутність тренування нервової системи, різниця в методах вихованням садочку та дому, проблеми із зором, бажання як можна довше перебувати в ігровому просторі.

Виходячи з вищесказаним, нами було запропоновано мати часовий проміжок, виконання поставлених цілей. Отже, використання ігрових технологій забезпечує більш успішну реалізацію особистісно-орієнтованих технологій, що сприяє гуманізації освітнього процесу в дитячому закладі.

Ключові слова: адаптація; тренування; порушення; показники; реакція; пристосування; процес; потреба; ігри.

Список використаних джерел

1. Завязун Т.В. Вплив ігрової діяльності на всебічний розвиток дитини-дошкільника / Т.В. Завязун // Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. – 2018. – Випуск 64. – С. 93-96.
2. Захарова Т. Педагогічний аналіз умов соціалізації дитини дошкільного віку / Т. Захарова // Педагогічний дискурс. 2015.- №19. – С. 84-89.
3. Ігрова діяльність дошкільника: молодший дошкільний вік / Піроженко Т.О. та ін. – Київ: Генеза, 2016. – 88с.